

СЛУЖБА ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК

Шумейко В.О.

начальник відділу нагляду в АПК та СКС

Управління Держпраці

у Полтавській області

м. Полтава

Однією з найбільш потужних складових економіки Полтавщини є агропромисловий комплекс, а галузь сільського господарства відіграє в цій системі провідну роль. Але, на жаль, саме ця галузь виробництва залишається однією з найбільш травмонебезпечних. Майже 60 % нещасних випадків припадає на час напружених сезонних робіт - весняно-польових та збирання врожаю. Адже виконання у стислий термін значного обсягу робіт, які різняться організацією праці, технологією, задіяною технікою впливає на рівень працездатності та підвищення втомлюваності працюючих.

Найбільш травмонебезпечними залишаються професії механізаторів, водіїв та сторожів. А серед основних причин травмувань - порушення трудової та виробничої дисципліни, ненавченість працівників, порушення правил дорожнього руху. З метою недопущення нещасних випадків під час проведення сільськогосподарських робіт керівникам підприємств потрібно брати взяти під особистий контроль питання стану безпеки праці при проведенні робіт, а також приділяти особливу увагу заходам з підвищення трудової та виробничої дисципліни, організації контролю щодо дотримання працівниками вимог безпеки, організації безпечних маршрутів руху транспорту, обладнання місць відпочинку і харчування механізаторів та не залучати підлітків до виконання небезпечних та шкідливих робіт.

Зокрема, організація охорони праці у сільському господарстві і АПК - це передбачений чинним законодавством комплекс заходів щодо державного регулювання охорони здоров'я працівників АПК, забезпечення виконання основних вимог законодавства з охорони праці безпосередньо на підприємствах, додержання кожним працівником правил і норм з охорони праці. Відповідно до Закону України "Про охорону праці" (далі - Закон), дія

якого поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, та на всіх працюючих, обов'язок створення на робочому місці в кожному структурному підрозділі умов праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечення додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці покладається на роботодавця. З цією метою роботодавець забезпечує функціонування системи управління охороною праці, яка створюється суб'єктом господарювання і має передбачати підготовку, прийняття та реалізацію завдань щодо здійснення організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності найманих працівників у процесі їх трудової діяльності. Для цього роботодавець створює відповідні служби і призначає посадових осіб, які забезпечують вирішення конкретних питань охорони праці, затверджує інструкції про їх обов'язки, права та відповідальність за виконання покладених на них функцій, а також контролює їх додержання. Для функціонування системи управління охороною праці роботодавцем на основі ст. 15 Закону та Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 15 листопада 2004 р. № 255 створюється служба охорони праці, яка підпорядковується безпосередньо роботодавцю, ним же розробляється і затверджується Положення про службу охорони праці відповідного підприємства.

Служба охорони праці створюється на підприємствах з кількістю працюючих 50 і більше осіб. На підприємстві з кількістю працюючих менше 50 осіб функції служби охорони праці можуть виконувати в порядку сумісництва (суміщення) особи, які мають відповідну підготовку. На підприємстві з кількістю працюючих менше 20 осіб для виконання функцій служби охорони праці можуть залучатися сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають виробничий стаж роботи не менше трьох років і пройшли навчання з охорони праці. Ліквідація служби охорони праці допускається тільки в разі ліквідації підприємства чи припинення використання найманої праці фізичною особою.

Служба охорони праці виконує цілий ряд функцій, передбачених ч. 3 Типового положення по службу охорони праці. Серед них можна назвати наступні: розробка комплексних заходів з охорони праці; перевірка дотримання працівником вимог нормативно-правових актів з охорони праці; складання звітності з охорони праці на підприємстві за встановленими формами; проведення вступного, періодичного, позапланового інструктажу та навчання з охорони праці; розгляд скарг, заяв працівників з питань охорони праці; участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві та ін.